मञ्चमा

हर्कबहादुर चेम्जोङः	बुद्धि तामाङ
रामबहादुर माझीः	बिजय बराल
भउते परियारः	सुलक्षण भारती
मनमाया सुब्बाः	सिर्जना सुब्बा
बिर्खबहादुर चेम्जोङः	उमेश तामाङ
अच्छाबहादुर राईः	किरण सुनुवार
गाउँले यूवायुवतीहरुः	मोहम्मद नाजिर हुसेन, बिकास जोशी, आर्जेश रेग्मी, जुनु विष्ट, चन्दा राई, शारदा अधिकारी, सुरज ठकुरी, जलन लामिछाने, आर्यन गुरुङ, सारुक ताम्राकार, संयोग जीएन, अन्वेष थुलुङ ।

नेपथ्यमा

मञ्च परिकल्पनाः	राजन खतिवडा
मञ्च सहयोगीः	बिजय बराल/सुलक्षण भारती
मञ्च निर्माणः	हुम बिसी
प्रकाश परिकल्पनाः	बुद्धि तामाङ
प्रकाश परिचालनः	सुरज यादव
प्रत्यक्ष संगीतः	आधा सुर ब्याण्ड
भेषभूषाः	सिर्जना सुब्बा/मोहम्मद नाजिर हुसेन
कोरियोग्राफः	रवि शेर्मा
प्रचार सामग्रीः	सजन थापामगर/बिकास जोशी
बजार व्यवस्थापनः	सोमनाथ खनाल/प्रदिपकुमार चौधरी/सुरेश कार्की
बक्स अफिसः	सृजना अधिकारी
कार्यालय व्यवस्थापनः	नविना अर्याल
मञ्च व्यवस्थापनः	प्रदिपकुमार चौधरी
नाट्य आलेखः	सोमनाथ खनाल
परिकल्पना/निर्देशनः	दयाहाङ राई

धन्यवाद

उपेन्द्र सुब्बा, रामबाबु गुरुङ, निश्चल बस्नेत, चन्द्रवीर तुम्बापो, पदम सुब्बा, पुरुषोत्तम प्रधान, साम्तेन भुटिया, आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय उत्थान महासंघ आदि ।

प्रकाशन सहयोगी

सम्पर्क विवरण

मण्डला थिएटर नेपाल
अनामनगर, काठमाडौं
फोन नं. ०१६६२४२६६
९८४१३५५५६०
इमेलः info@mandalatheatre.com
वेभः www.mandalatheatre.com

मितज्यू

मितिः २०७० पुष २६ गतेदेखि माघ २६ गतेसम्म
(सोमबारबाहेक हरेक दिन)
स्थानः मण्डला नाटकघर, अनामनगर (सिंहदरवार पूर्वी गेटअगाडि)
समयः साँझ ४:३० बजेदेखि
FIND US ON FACEBOOK: www.facebook.com/Mandala TheatreNepal

मितज्यू नाटक दुईजना बृद्धहरुले आफनो किशोरवयतिर फर्केर हेर्दा देखिने 'फ्लाशब्याक' कथा हो । उमेरमा असाध्यै रौंशे भएर बिताएका दुई मितहरु उमेर बित्दै जाँदा कस्तो अनुभव गर्छन होला भन्ने कुराको अनुमान नाटकमा गरिएको छ । यो नाटक बुढेशकालको दुःख मात्रै होइन, बरु तारुण्यका रुमानी सपनाहरुको पुनरावलोकन पनि हो । नपाली संस्कृतिमा लोकप्रिय रहेको मितेरी साइनोअर्न्तगत एक जोडा मितको अन्तरकुन्तर कथा यस नाटकमा प्रस्तुत गरिएको छ । मितेरी साइनोसँगै उनीहरुका अन्य सम्बन्ध, तिनका उतारचढाव र तिनीहरुले दुई मितको जीवनमा पारेको प्रभावलाई नाटकको घटनाक्रममा बुनिएको छ । नाटकमा 'फेन्टासी'को भरपूर उपयोग गरिएको छ तर फेन्टासीसँगै दुई वृद्धहरुको जीवनदर्शन पनि समेटिएको छ ।

मनुष्य चोलामा, विशेषगरी हाम्रो सभ्यता र संस्कृतिमा, मितेरी साइनोले गजवको अर्थ राखेको हुन्छ । नाटक तयार गर्दैगर्दा मित लाउने चलन कहाँबाट कसरी शुरु भयो भन्ने कूतुहलता आफैंमा भएपनि मैले त्यसको जवाफ यो नाटकमा खोजेको छैन । सामान्यतः भन्दा मैले इतिहास खोतल्न यो नाटक तयार पारेको पनि होइन । नाटक गर्नुको पछाडि हरेकको आआफनो कारण र प्रक्रिया हुन्छ । मसँग खास ठूलो कारण र प्रक्रिया छैन । साहित्य तथा कलाको भाषामा एउटा शब्दावली अत्यन्तै प्रख्यात छ– 'क्लिसे' । यसका अर्थ हुन्छ एकै किसिमका कामहरु दोहोरीरहनु । मैले नाटक गर्दा हरेकपटक यो शब्दको अत्यन्त नजिकबाट गुज्रीरहेको जस्तो लाग्छ । अर्थात म जहिले एउटै प्रक्रियाबाट काम गरीरहेको हुन्छु । एउटा अभिनेताको रुपमा काम गर्दा मलाई जहिले पनि चरित्र, स्थान, समय र उनीहरुको सम्बन्ध खोतल्न मन पर्छ । जव म निर्देशक भएर मञ्चमा उत्रिन्छु, म आफनो स्वाभाविक प्रक्रिया छोडन सक्दिन । यो मेरो कमजोरी पनि हुनसक्छ । मैले गरीआएका सवै नाटकहरु चरित्र, स्थान, समय र उनीहरुको सम्बन्धको उपज हुन । मितज्यू नाटक पनि म आफूले देखेभोगेका र सुनेका त्यस्तै चरित्र, स्थान, समय र त्यसबाट उब्जेको अनौठो सम्बन्धको एउटा 'एक्सपेरिमेन्टल आउटकम' हो जसमाथि मैले भौगोलिक–साँस्कृतिक रंग भर्ने प्रयास गरेको छु ।
नाटकको पूर्वाभ्यास शुरुगर्नुअघि 'मितज्यू' एउटा 'कोर आइडिया' मात्र थियो । यो 'कोर आइडिया' लाई तन्काउन रंगकर्मी दाई राज थापा, कवि दाई उपेन्द्र सुब्बा, कवि साथी चन्द्रबीर तुम्बापो, साथीहरु निश्चल बस्नेत, रामबाबु गुरुङ, साम्तेन भुटिया, पुरुषोत्तम प्रधान र रवि शेर्माको ठूलो भूमिका छ । तन्किएको बिचारलाई नाटक बनाएर लेखे रंगकर्मी साथी सोमनाथ खनालले । मञ्च परिकल्पनाकारका रुपमा साथीहरु राजन खतिवडा र बिजय बराललले मेरो मष्तिष्क र नाटकको आलेखमा भएको भूगोललाई मञ्चमा दुरुस्तै ल्याइदिए । खोजेकैजस्तो भेषभूषा तयार पारे सिर्जना सुब्बा र नाजिर हुसेनले । साथी सजन थापा र बिकास जोशीले मैले देखाउन खोजेको सम्बन्धको कथालाई पोस्टरमा उतारिदिए । आधासुर ब्याण्डको संगीतले फेरि एकपटक उर्जा थपिदियो । मितज्यूको मञ्चमा उभिने हाम्रा सवै कलाकारहरुले नाटकलाई सबल दृष्यावली बनाउन अथक मेहेनत गर्नुभएको छ । म सवैप्रति आभारो हुँदै हौसला दिनुहुने दर्शकहरुप्रति हार्दिक नमन गर्न चाहन्छु ।

–दयाहाङ राई

मैले कतिपय मित्रताहरु झगडामा गएर समापन भएको देखेको छु । हाम्रो पूर्वतिर चैं झगडाबाट एउटा मित्रता शुरु हुन्छ जसलाई बुढापाकाहरुले टाउको ठोकाएर मित्रता गाँसिदिन्छन र भनिदिन्छन –'भालुमित' । म सानो छँदा मलाई मेरा बाले आफनो भालुमितको कहानी सुनाउनुहुन्थ्यो । दया सरको 'कोर आइडिया' पनि त्यस्तै भालुमितको सम्बन्धमाथि थियो । मलाई त्यो कोर आइडियाले तान्यो अनि मैले लेख्न शुरु गरे ।
यो नाटक होइन, फेन्टासी हो । सम्बन्धको फेन्टासी, आफूभित्र भएर आफैंलाई सम्हाल्न/डोर्‍याउन नसक्ने जोशको फेन्टासी अनि मरेर जान्पर्छ भन्ने डरको फेन्टासी । मान्छे कति फेन्टासीमय हुँदोरहेछ भने मलामी बटुल्नकै लागि भएपनि अविष्मरणीय मन्पर्छ भन्ने सोच्छ । गौरवशाली बाँच्न नसकेपनि गौरवशाली मरणको भोकले मान्छेलाई मान्छे बनाएर उभ्याएको हुँदोरहेछ । यस्तै फेन्टासीले उक्साएर मैले यो नाटक लेखे । लेखें के भन्नु, दया दाईले देखेको फेन्टासीलाई आफनै सम्झीबसे । शब्दका खातहरुको पर्खाल लगाए, दृश्य बनाए र दृश्यभित्र कलाकारहरुलाई थुनिदिए । अव नाटक मञ्चनभरी ती कलाकारहरु मेरो (हाम्रो) फन्टासीलाई आफनो सम्झेर रमाउँछन, उफ्रन्छन र थाक्छन तर थाकेजस्तो गर्दैनन । पर्दा नभएको रंगमञ्चमा पर्दा खस्दैनन । बरु बत्तीहरु निभ्छन अनि जीवनजस्तै एउटा फेन्टासी पनि सकिन्छ । दर्शकहरु नाटक सकियो भन्दै मञ्च बाहिर निस्कन्छन र जान्छन । अँध्यारोमा बाँकि रहन्छन त केवल हाम्रा फेन्टासी र फेन्टासीमा बाँच्न बाध्य हामी कलाकारहरु । जीवन दुई तरिकाले बाचिन्छ रे, कि त झलेर कि त पेलेर । हामी खेलेर बाँच्दैछौं । र यसमा कसैलाई कुनै आपत्ती पनि छैन ।
मेरा धेरै साथीहरु भन्छन– मैले लेख्नुपर्छ । मलाई पनि यस्तै लाग्छ तर लेख्नु मेरो पेशा होइन । म त झुक्किएर लेख्छु । यसपटक पनि म झुक्किएको छु । म यसरी झुक्किएकोमा धेरै जना खुशी भएका छन । मेरा हितैषी मित्रहरु बिकास, अनिल, रोहिणी, सुलक्षण, प्रकाश दाई अनि अभिभावकजस्तै मण्डलाका आदरणीय सहकर्मीहरु यसरी खुशी हुनेको अग्रपंक्तिमा पर्छन होला । यो मेरो पनि खुशी हो । म सवैलाई धन्यवाद भन्न चाहन्छु । एउटै मञ्चमा काम गर्ने र हुकने मौका दिनुभएकोमा मण्डला थिएटर नेपालका राजन दाई, दया दाई, सिर्जना दिदी, बुद्धि, बिजय, बिकास, नाजिर, सुरज, उमेश, प्रदिप र सृजनाप्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।
दर्शकहरुले देखाउनु भएको माया र सदभावप्रति अनुगृहित छु ।
नाटक सकिएपछि के लाग्छ, प्रतिक्रिया दिनुहोला । यसले मेरोलागि ठूलो माने राख्छ ।

–सोमनाथ खनाल

नाटक हेरीसकेपछि हामीलाई प्रतिक्रिया दिन नबिर्सनुहोला ।